

ನೆಲ್ಲಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗ ನೆಲ್ಲಿ ಮರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಲಂಗೂರ್‌ಗಳು ತಾವು ತಿಂದು ಕೆಳಕ್ಕೆ ನೆಲ್ಲಿ ಕಾಯಿ ಬೀಳಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಜಿಂಕೆಯ ಹಿಂಡೇ ಅಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಾದ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ಹೋದರೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ನೆಲ್ಲಿ ಮರ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ನೌಕರರಿಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ಮರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು.

ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯದ ಪರಿಣಾಮ ಅರಣ್ಯದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಮೇಲೂ ಆಗಿದೆ. ಕಾಡಿನ ಬೆಂಕಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡು ಅದರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ಉಂಟಾಗಿ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಬಿದಿರು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಆನೆಗಳು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಹೇಳಿ. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಸಿಗುವ ಬಾಳೆ, ಭತ್ತ, ಕಬ್ಬಿನ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಅವು ನುಗ್ಗುತ್ತವೆ.

ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವೂ ಒತ್ತಡದ ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆನೆಗಳು ಸಂಚರಿಸುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೆಸಾರ್ಟ್, ಹೋಂಸ್ಟೇ ನಿರ್ಮಾಣ, ವಾಹನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನಾಹುತ ಆಗದೇ ಇನ್ನೇನು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅತಿಯಾದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಘರ್ಷದ ರೂಪದಲ್ಲೂ

ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ವನ್ಯಜೀವಿ ವಿಭಾಗ ಹಾಗೂ ಸಂಘರ್ಷ ಇರುವ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ದಕ್ಕ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ವರ್ಷವಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ವರ್ಗವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅರಣ್ಯದಂಚಿನಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲೇಬೇಕು. ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಆಗದು. ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ವನ್ಯಜೀವಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಳಿ ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕು ಹುಲಿಮರಿಗಳು ಬಲಿಯಾದ ಪ್ರಕರಣದ ಹಿಂದೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ವೈಫಲ್ಯವೇ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಘಟನೆಗಳ ವಿಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮ ಮಾದರಿಯೂ ಹೌದು. ವನ್ಯಜೀವಿಗಳು ಆಹಾರ ಅರಸಿ ನಾಡಿನತ್ತ ಬರುವುದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಆಹಾರ ಲಭ್ಯತೆಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡಬೇಕು. ಅರಣ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯರು ಅತಿಯಾಗಿ ಅವಲಂಬನೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

—ಬಿ.ಕೆ. ಸಿಂಗ್,

ಪ್ರಧಾನ ಮುಖ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ (ನಿವೃತ್ತ), ಬೆಂಗಳೂರು

ವಿತರಿಸಲಾದ ಪರಿಹಾರದ ಪ್ರಮಾಣವೂ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದು ಸಂಘರ್ಷದ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 2010—11ರಿಂದ ಸುಮಾರು 16 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 4,01,794 ಹಾನಿ ಪ್ರಕರಣ ವರದಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ₹203.93 ಕೋಟಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ರೈತರು ಹಾಗೂ ದಾಳಿಗೆ ಒಳಗಾದವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ವನ್ಯಜೀವಿ ದಾಳಿಯಿಂದ ಮೃತಪಟ್ಟರೆ ₹20 ಲಕ್ಷ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 10 ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ₹15 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಬೆಳೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹಾನಿ ಪ್ರಮಾಣ ಆಧರಿಸಿ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಕಾಮಗಾರಿ

ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆಗೂ ಮುನ್ನ ಕಾಡಿನ ಬೆಂಕಿ ತಡೆಯಲು ಫೈರ್ ಲೈನ್ ನಿರ್ಮಿಸುವ

ಕೆಲಸ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶುರುವಾಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಇರಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಳೀಯರನ್ನೇ ಫೈರ್ ವಾಚರ್‌ಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಯಂತ್ರಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಮಳೆಗಾಲ ಆರಂಭಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ನೀರು ಸರಾಗ ಹರಿಯುವಿಕೆ, ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ, ಕಲ್ಟರ್‌ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಅದು ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಇದಕ್ಕೂ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಅನುದಾನ ಮೀಸಲಿಟ್ಟು, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ವನ್ಯಜೀವಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲೂ ನೀರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗದಂತಹ ವಾತಾವರಣವಿತ್ತು. ಈಗ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನೀರಿನ ಒರತೆಗಳು ಬತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆರೆಗಳ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಕೊರೆಸಿ ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ತುಂಬಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯೂ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆನೆಗಳು ಹೊರ ಬಾರದಂತೆ

ತಡೆಯಲು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ರೈಲ್ವೆ ಕಂಬಿಗಳ ತಡೆಗೋಡೆಯೂ ನಡೆದಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೂ ಯಂತ್ರಗಳೇ ಬರಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ಯಂತ್ರಗಳ ಸದ್ದಿನಿಂದ ಬಹುತೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅರಣ್ಯದಂಚಿನತ್ತ ಬರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳೂ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ.

ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ

ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಕಾಡಿನಿಂದ ಹೊರ ಬರಲು ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯೂ ಒಂದು ಕಾರಣ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯೇ ಹೇಳಿದೆ. ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ, ಕಾಡ್ಡೆತ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಆನೆಗಳು ಇಷ್ಟಪಡುವ ಬಿದಿರಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೂ ಗಣನೀಯ ಇಳಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಕಾಡಿನ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಹಲವು ಕಡೆ ಬಿದಿರು ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಪುನರುಜ್ಜೀವಗೊಳ್ಳಲು ದಶಕಗಳೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾಡೆಮ್ಮೆ/ಕಾಡುಕೋಣ, ಕಡವೆ, ಜಿಂಕೆಯಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿ. ಆಹಾರವನ್ನು ಅರಸಿ ಜಿಂಕೆ, ಕಡವೆ, ಕಾಡೆಮ್ಮೆಗಳು ಕಾಡಂಚಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಹುಲಿ, ಚಿರತೆಗಳು ಕೂಡ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದು ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ.

ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸನ್ನಾ ಮತ್ತು ಲಂಟಾನಾ ಕಳೆ ಬೆಳೆದು ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆನೆಗಳು ಹೊರಬರುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಇವುಗಳ ತೆರವಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಿ, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸನ್ನಾ, ಲಂಟಾನಾ ತೆರವಿಗೆ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ, ಉತ್ತಮ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರ್ಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

